

Liší se nyní kritické stavy těhotných od nezletilých až po zralý věk ?

Ano - a jak ?

Jarmila Drábková

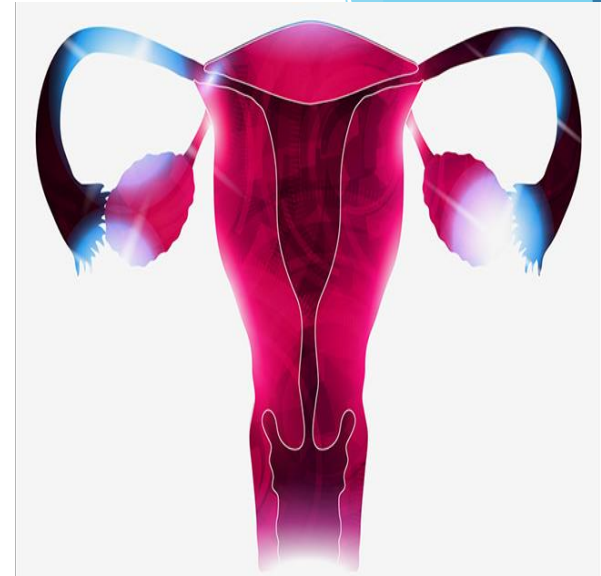
KARIM - NIP/DIOP

FN Motol, Praha

Kritické stavy v porodnictví 2018

Poučná historie a současnost

- ▶ **Věkové rozmezí těhotenství – 5 r..... 63 let**
- ▶ **Dříve manželství časná .... trvání – průměr = 12 let**
- ▶ **Řada těhotenství a porodů před 20. rokem**
- ▶ **Větší počet dětí, vyšší dětská mortalita**
- ▶ **Mortalita zejm. porodnická = krvácení – vedoucí**

- ▶ **Více komplikací – operace, anestezie**
- ▶ **Nyní IVF, náhradní matky.... „singles“**
- ▶ **Primipary > 31 r.**
- ▶ **Handikapované - dožívají dospělosti - CF, stpo TX ...**
- ▶ **Tx – včetně dělohy ....**

- ▶ **Otázka : preventability, specializovaných zařízení, integrativní medicíny**
- ▶ **Otázky KPR – otázky celkové anestezie v III. trimestru**
- ▶ **Otázky převedení těhotné do paliativní (intenzivní) péče .....**

- ▶

Časné varování !!!

**Vznik OHCA u limitovaných těhotných možný i v klidu , v teple,
na slunci, na vozíku, při rozčilení, při kardiomyopatii, při
neurodegenerativním vrozeném onemocnění**

Problémy a zájmy vyspělých zemí a současnosti ↑↑↑

Nezletilé – porodnický není více komplikací
více drog, nedisciplinovanosti, vrozených abnormit
zapírání, odmítnutí, trestný čin vůči graviditě,
novorozenci ....

Konkomitantně : DM, hypertenze, obezita,
preklampsie... krvácení
kryto prenatální péčí

Psychologicky – drogy, incesty, opuštění

Etnicita:

Aziatky více porodních poranění

Afroameričanky zanedbávaná prenatální péče

STD (sexually transmitted diseases) + chronické, nezávislé
komorbidity vč. např. neurodegenerativních, EP, OLA.. osteogenesis
imperfecta .....

Srovnávání populace, komorbidit, věku.....

- ▶ Změna aktivit těhotných ---- cestování a biorytmy, sporty, profese ....
- ▶ **Ageing**
- ▶ Lpění na autonomii
- ▶ Populační srovnávání v USA velmi komplexní – zhoršení statistik
  - ▶ Afroameričanky – morbidita 3,2x vyšší než Euroameričanky
  - ▶ Mladší, méně vzdělané, nevdané, prenatální péče až II.-III. trimestru
- ▶ **Manifestace genet. + kongenit vad = 6,4 – 9 / 10 000 porodů**
- ▶ **Interakce medikací porodnické – komorbidita**
  - ▶ Tokolytika, ergot. přípravky, oxytocin, PGF analoga
- ▶ **Současné doporučení**
  - ▶ **Interdisciplinární koordinace**
  - ▶ **Centrová péče včas při riziku**

Robustní statistiky + pozornost ↑↑

- ▶ **Primipary starší** – průměr 26 r + 4 měs. , > 31 r.
  - ▶ extra závislost a lpění na výsledku
- ▶ **Více komplikací nad 35 let věku**
- ▶ **Komorbidity podle věku:**
  - ▶ Obezita, hypertenze, DM
  - ▶ Vzestup infekcí
  - ▶ Kardiomyopatie až ve 26 %
  - ▶ Umělé chlopně – méně biochlopně než mechanické .....
- ▶ Individuální hodnocení + rozhodnutí
- ▶ Zda je / není indikace k vyvolání porodu nebo k SC ve 39. týdnu a jaké analg / anest zajištění + IM ?
  - ▶ *Gaiser et al. ANESTHESIOLOGY 2016*
  - ▶ *Hofer,, Beilin ANESTHESIOLOGY 2016*

Cave

- ▶ Hematologické choroby: Leiden- mutace, PLT
- ▶ Užívání antikoagulancií vč. doplňků stravy
- ▶ Spinální patologie + posttraumatické deformity páteře
- ▶ Kardiální choroby + onemocnění
- ▶ Předchozí problémy s anestezií
- ▶ **Extra věk > 35 let , > 50 let !!**
- ▶ Obezita – BMI > 45
- ▶ Choroby plicní, endokrinní, neurodegenerativní
- ▶ Chronická bolest
  - ▶ *Austin, Anesth&Analg 123.2016; 5: 1181-1190*

WHO/SZO klasifikace rizik při srdečních chorobách

I. 0 vyšší +, 0 nebo +- vyšší morbidita

II. Malý vzestup +, vzestup morbidity

III. Zvýšená +, závažná morbidita

**IV. Extrémní +, těžká morbidita,
KI gravid.**

odoper. kong.vady,

mírná plicní stenóza

neoperované vady, upravený Fallot

Marfanův sy, dvojcípá Ao chlopeč
neupravené cyanot. vady,

dilatace Ao > 45 mm

plicní hypertenze, koarktace Ao

NYHA III.- IV., LV = EF < 30 %

Eagle, ANESTHESIOLOGY 2016: 809

CAVE

**nejčastěji užívané léky při komorbiditách
širší FA včetně OTC a doplňků nyní doporučována**

**organogeneza = I. trimestr   synaptogeneza = III. trimestr
25-30% vyšší riziko ?**

- ▶ **Antibiotika**
  - ▶ Metronidazol, nitrofurantoin, amoxicilin, azithromycin
- ▶ **5 teratogenů známo v současné době**
  - ▶ thalidomid, izotretinoin, kumarin, kyselina valproová, antagonisté folátů
- ▶ **Dubiozní**
  - ▶ benzodiazepiny v I. trimestru- inhibice GABA – rozštěpy (?)
- ▶ **SSRI**
  - ▶ včetně původně chváleného tzv. bezpečného antidepresiva - fluoxetin
- ▶ **Celková anestetika; analgetika kategorie NAF**
  - ▶ N2O, halogenované étery – prověřuje se

Vzácné choroby

Pozornost od začátku století – velké pokroky v možnostech genetika a diagnostiky ; prioritně kazuistiky – nejsou širší studie lékové atd.

Rozsáhlé informativní webové stránky + odborné a poradenské organizace : <https://nyulangone.org>

Odstartovala ji MG, mytonia congenita,....

dále ZIKA , malárie..... při cestování těhotných

Hlavní seznamy:

Antifosfolipidový syndrom

HAI - multirezistence

Indie – ND-metalobeta-laktamázy , Candida auris ....

Herpetické encefalitidy – Indie

Osteogenesis imperfecta

Reumatoidní artritida

Sjögrenův sy

Sklerodermie

SLE

Řady nových kazuistik i doporučení o vzácných a nových chorobách, jevech

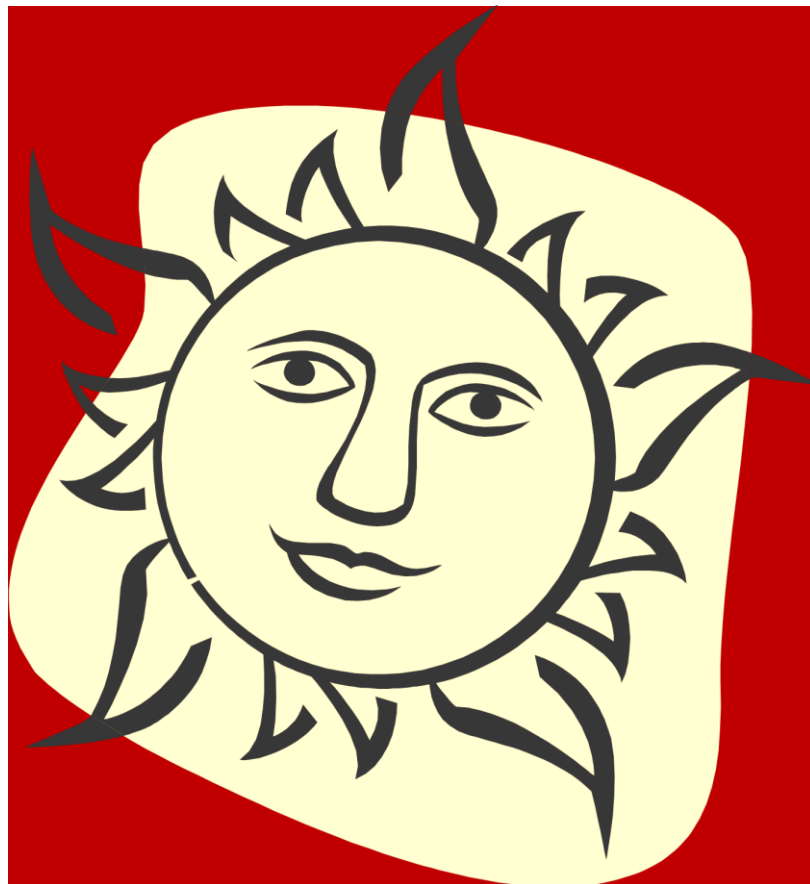
- ▶ Webové stránky v hojném počtu - didaktické ... mnoho žen se dožívá fertilního věku !!!
- ▶ BENSON, MJ et al: *General Anesthesia for Urgent Cesarean Delivery in a Patient With **Osteogenesis Imperfecta***.
www.anesthesiologynews.com :73- 76
- ▶ SAMHSA Offers Guides to Help Pregnant Women Navigate **Opioid Use Disorder** Treatment.
www.painmedicine.com/articleID=53204
SAMHSA = Substance Abuse and Mental Health Services Administration   Opioid use disorder (OUD)
- ▶ Využití **kys. tranexamové** - World Maternal Antifibrinolytic Trial, TRF čerstvé plné krve (**whole blood - WB**) v kritických podmínkách ....
- ▶ www.safehealthcareforeverywoman.org   9.3. 2018

Bezpečnost ošetřujících + transporty ....

- ▶ HIV
- ▶ TB
- ▶ Hepatitida A, B, C
- ▶ Chřipka
- ▶ Epidemiologicky závažné aktuální choroby + onemocnění ..... ZIKA virus ....
- ▶ STD ... sexually transmitted diseases?
- ▶ Závadová anamnéza ?
- ▶ Imigrantky .. vč. parazitologie
- ▶ Závislosti – pozor na nevhodný termín !?

Zhodnocení, doporučení

- ▶ **Včas zhodnotit dg. rozdíl mezi fyziolog. změnami těhotenství a suspektní patologií**
  - ▶ **Příklad: selhávání levé komory --- UZ u lůžka:**
    - ▶ **Preeklampsie = diastolická dysfce, norm. EF**
    - ▶ **Kardiomyopatie : systolická dysfce, pokles EF**
- ▶ **Klasická doporučení stále platná**
  - ▶ **Vyvarovat se **vždy** symptomaticky : hypotenze, hypoxie, hyperkapnie, hypokapnie, hypotermie, acidózy**
- ▶ **Širší anamnéza** nutná vč. komorbidit, léků, doplňků, pobytů
- ▶ **Ageing** od 35 – 50 let nutno započítat
- ▶ **Strategie: Prenatální péče + multidisciplinární zkušený tým + ostražitý pohled na komedikace + porodnické medikace v interakci**
- ▶ **Anesteziol + IM** : bezpečnost; priorita = neuroaxiální blokády

Děkuji za pozornost a hezké Vánoce!

jarmila.drabkova@fnmotol.cz